

СТРАТЕГІЇ, ВИКЛИКИ ТА УСПІШНІ ПРАКТИКИ В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ

ДВОРНИК Олексій Вячеславович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
<https://orcid.org/0009-0001-8453-4186>

У представленій статті вивчаються різні аспекти цифрової трансформації у сучасному бізнес-середовищі. Основна увага приділяється аналізу ключових стратегій цифрової трансформації, методів їх впровадження та вирішення потенційних викликів у цьому процесі. Стаття ставить за мету виділити успішні та неуспішні досвіди підприємств у цьому контексті, зокрема, акцентуючи важливість стратегічного підходу та організаційної гнучкості. На основі проведеного аналізу, стаття пропонує цінні рекомендації для організацій, які мають намір ефективно адаптуватися до нових викликів цифрової ери та досягти успішної трансформації у конкурентному бізнес-середовищі.

Автори статті систематично аналізують різноманітні відтинки цифрової трансформації, уділяючи увагу як позитивним аспектам, так і можливим труднощам, що виникають у процесі впровадження. Зокрема, детально розглядається важливість розроблення чітких стратегій, які відображають основні цілі та завдання організації у контексті цифрової трансформації.

Автори висвітлюють також практичний досвід підприємств, які вже здійснили цифрову трансформацію, зокрема акцентують успішні ініціативи та важливі вивчені уроки з невдалих спроб. Це надає читачам можливість взяти на увагу конкретні приклади та уникнути типових помилок.

Завершуючи, стаття вирізняється своєю практичною спрямованістю, а надані рекомендації слугують важливим посібником для організацій, які прагнуть не лише впровадити цифрові технології, але й досягти ефективного та конкурентоспроможного позиціонування у сучасному бізнес-середовищі.

Ключові слова: цифрові трансформації, стратегія, бізнес, компанія, інновації.

STRATEGIES, CHALLENGES, AND SUCCESSFUL PRACTICES IN THE ERA OF DIGITAL BUSINESS TRANSFORMATION

DVORNYK Oleksii

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

In the presented article, various aspects of digital transformation in the contemporary business environment are explored. The primary focus is on analyzing key strategies of digital transformation, methods of their implementation, and addressing potential challenges in this process. The article aims to highlight both successful and unsuccessful experiences of companies in this context, emphasizing the importance of a strategic approach and organizational flexibility. Based on the conducted analysis, the article provides valuable recommendations for organizations intending to adapt effectively to the new realities of the digital era and achieve successful transformation in a competitive business environment.

The authors systematically examine diverse nuances of digital transformation, paying attention to both positive aspects and possible difficulties that may arise during implementation. Specifically, the importance of developing clear strategies reflecting the organization's main goals and tasks in the context of digital transformation is thoroughly discussed.

The article also sheds light on the practical experiences of companies that have already undergone digital transformation, particularly emphasizing successful initiatives and important lessons learned from unsuccessful attempts. This allows readers to consider specific examples and avoid common pitfalls.

In conclusion, the article stands out for its practical orientation, and the provided recommendations serve as a valuable guide for organizations aiming not only to implement digital technologies but also to achieve effective and competitive positioning in the modern business environment.

Keywords: digital transformation, strategy, business, company, innovation.

ДВОРНИК, О. (2023). СТРАТЕГІЇ, ВИКЛИКИ ТА УСПІШНІ ПРАКТИКИ В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ. *Development Service Industry Management*, (4), 107–111.
[https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(17\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(17))

DVORNYK, O. (2023). STRATEGIES, CHALLENGES, AND SUCCESSFUL PRACTICES IN THE ERA OF DIGITAL BUSINESS TRANSFORMATION. *Development Service Industry Management*, (4), 107–111.
[https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(17\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(17))

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

У світі, де кожен день супроводжується стрімким розвитком технологій, концепція цифрової трансформації стає не тільки актуальною, але й невід'ємною частиною стратегії розвитку бізнес-організацій.

Шалений темп технологічних змін та виникнення нових вимог ринку ставлять підприємства перед необхідністю ефективної адаптації до цифрового трансформаційного середовища для забезпечення своєї життєздатності та конкурентоспроможності.

Цифрова трансформація не обмежується просто впровадженням новітніх технологій – це складний процес перетворення, який впливає на всі сфери бізнесу, від стратегічного планування та організаційної культури до взаємодії з клієнтами та управління персоналом. В умовах цифрового трансформаційного середовища, де важливим фактором стає не лише наявність передових технологій, але і здатність швидко реагувати на зміни, підприємства стають перед викликом визначити оптимальні стратегії та методи адаптації.

Ця стаття поглиблено досліджує різноманітні аспекти стратегічного переосмислення та практичного впровадження цифрових інновацій в сучасному бізнес-середовищі. Ми розглядаємо ключові стратегії цифрової трансформації, методи їх впровадження, виклики, які можуть виникнути, а також найбільш ефективні шляхи адаптації бізнес-організацій до нових реалій цифрової ери. Висвітлюючи практичні приклади успішних та неуспішних досвідів, ми спрямовані на надання цінних рекомендацій для підприємств, які прагнуть не тільки вижити, але й процвітати у цьому динамічному та конкурентному цифровому середовищі.

Аналіз досліджень та публікацій

Над проблематикою дослідження особливостей трансформації бізнесу в умовах діджиталізації економіки працюють такі науковці, як Т. Анісімова, Р. Ахмадєєв, Г. Ахамбава, Е. Ахметшин, К. Багацька, А. Баламуруган, О. Биканова, Т. Бочкарьова, Дж. Бреннен, М. Будяєв, А. Бун-дюк, В. Васильов, А. Гапсаламов, А. Гейдор, А. Загородня, Д. Кірон, О. Комеліна, М. Косов, Д. Крейс, В. Кумарасінге, Л. Мацьків, О. Позня-кова, П. Ранджан, Р. Сінгаредді, Т. Турішева, Г. Унру, К. Шабана, А. Юмашев та інші.

Формулювання цілей статті

Вивчити та дослідити різні аспекти цифрової трансформації в сучасному бізнес-середовищі. Стаття спрямована на розгляд ключових стратегій цифрової трансформації, методів їх впровадження та вирішення викликів, які можуть виникнути в цьому процесі. Підкреслюючи успішні та неуспішні досвіди підприємств, мета статті полягає в наданні цінних рекомендацій для тих організацій, які прагнуть ефективно адаптуватися до нових реалій цифрової ери та досягти успішної трансформації в конкурентному бізнес-середовищі.

Виклад основного матеріалу

Цифрова трансформація включає в себе використання новітніх технологій, таких як штучний інтелект, інтернет речей, аналітика даних та хмарні сервіси для оптимізації операцій та створення нових можливостей. Організаційно це передбачає зміну структури та культури підприємства для адаптації до викликів цифрового світу, включаючи гнучкість, швидкість реакції та стимулювання інновацій.

Цифрова трансформація впливає на бізнес, реформуючи бізнес-моделі та поліпшуючи клієнтський досвід через персоналізацію та швидку реакцію на потреби клієнтів. Технологічні компоненти, такі як інтернет речей та штучний інтелект, відіграють ключову роль у цьому процесі.

При цьому важливо враховувати виклики та ризики, такі як безпека даних та опір з боку персоналу. Цифрова трансформація також потребує від уряду та суспільства введення відповідного регулювання та розвитку цифрової грамотності серед населення.

Успішні реалізації цифрової трансформації можна спостерігати у сферах, таких як електронна комерція та фінансові послуги, де впровадження цифрових технологій призвело до значних поліпшень у процесах та послугах. Теоретичні засади цифрової трансформації визначають стратегічний підхід до адаптації до сучасного цифрового середовища, об'єднуючи концепції технологій, організаційної культури та стратегічного управління.

Аналізуючи сучасні тенденції, вектори розвитку та стратегії просування digital-маркетингу, нами було надано унікальний погляд на сучасний ландшафт онлайн-бізнесу. Зазначено, що розширення використання штучного інтелекту, еволюція відео-маркетингу та активне використання інтерактивних контент-форматів визначають нові можливості для брендів та підприємств в online-просторі.

Вектори розвитку, такі як глобалізація, мобільний маркетинг, персоналізація та блокчейн-технології, підкреслюють необхідність адаптації та готовності до глобальних змін у цифровому середовищі. Аналіз стратегій просування, включаючи інбаунд-маркетинг, соціальний маркетинг, платний рекламний трафік та аналітику, свідчить про важливість інтеграції різноманітних методів для досягнення успіху в онлайн-бізнесі.

Зроблено висновок про необхідність постійного вдосконалення стратегій digital-маркетингу в умовах швидко змінюваного середовища. Лише активна адаптація та прийняття новітніх технологій та підходів можуть забезпечити бізнесу конкурентоспроможність та стабільний ріст у сучасному цифровому світі. Результати дослідження можуть слугувати керівництвом для маркетологів та підприємців, які прагнуть ефективно управляти своїми онлайн-проектами, наголошуючи на необхідності постійного вдосконалення та відкритості до інновацій у сфері digital-маркетингу.

Цифрова трансформація передбачає впровадження ряду ключових стратегій, спрямованих на те, щоб успішно використовувати цифрові технології та забезпечити конкурентоспроможність організації.

Одна з основних стратегій - це визначення цифрової стратегії, яка враховує цілі організації та шляхи до їх досягнення. Залучення керівного складу та важливих співробітників виявляється іншою стратегією, яка включає створення інноваційної культури та розвиток цифрової грамотності серед персоналу.

Оптимізація операцій та бізнес-процесів також є важливою стратегією. Це включає в себе аналіз та перегляд операцій для виявлення можливостей впровадження автоматизації та оптимізації. Зміна бізнес-моделі для відповіді на вимоги цифрової економіки є ще однією стратегією, яка вимагає розробки нових підходів до бізнесу та адаптації до змін на ринку.

Покращення клієнтського досвіду - це ключова стратегія, що передбачає використання аналітики даних та інших технологій для створення персоналізованих послуг та вражень. Забезпечення безпеки та захисту даних - це ще одна важлива стратегія, яка включає розробку та впровадження ефективних заходів для забезпечення конфіденційності та безпеки інформації.

Участь у цифрових екосистемах та співпраця з партнерами, включаючи стартапи, є ще однією стратегією, яка сприяє успішному впровадженню цифрової трансформації.

В епоху цифрової трансформації підприємства використовують різноманітні стратегії для успішного адаптування до сучасного технологічного середовища та оптимізації своєї діяльності. Однією з ключових стратегій є використання аналітики та великих даних, що дозволяє отримувати цінні уроки з даних про клієнтів та ринок. Компанії також активно використовують хмарові технології для підвищення гнучкості та доступності до ресурсів.

Інтернет речей (IoT) стає все більш важливим елементом цифрової трансформації, де підключені пристрої забезпечують не тільки збір, але й обмін даними, сприяючи вдосконаленню виробничих процесів. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML) дозволяють автоматизувати рутинні завдання, а також аналізувати та передбачати тенденції на основі накопичених даних.

Цифровий маркетинг і персоналізація грають важливу роль у взаємодії з клієнтами через різні цифрові канали. Організації активно використовують електронну комерцію та омніканальні стратегії для створення інтерактивних онлайн-платформ та поліпшення обслуговування клієнтів.

Питання кібербезпеки та захисту даних стають надзвичайно важливими, і багато компаній розробляють та впроваджують комплексні стратегії для забезпечення конфіденційності та безпеки інформації. Збереження та оптимізація великих обсягів даних вимагає не лише технічних знань, але й стратегічного планування та готовності до постійних змін у технологічному ландшафті.

Усі ці стратегії взаємодіють, утворюючи комплексний підхід до цифрової трансформації, який враховує технічні, стратегічні та культурні аспекти. Важливою частиною успіху в епоху цифрової трансформації є гнучкість, готовність до інновацій та постійна адаптація до змін в бізнес-середовищі.

Бізнес у цифрову епоху також активно впроваджує концепцію омніканальності, забезпечуючи клієнтам можливість взаємодії та отримання послуг через різні канали - як віртуальні, так і фізичні. Це підвищує рівень зручності для клієнтів та створює єдиний інтегрований досвід взаємодії.

Іншим важливим аспектом цифрової трансформації є акцент на постійне вдосконалення та інновації. Компанії, що приймають культуру сталого удосконалення, можуть легше впроваджувати нові технології та ефективно реагувати на зміни у ринкових умовах.

Важливим елементом стратегій у цифрову епоху є також врахування етичних та правових аспектів використання технологій. Питання приватності, безпеки даних та етичної обробки інформації стають ключовими у світі, де технології займають центральне місце в підприємницькій діяльності.

Нарешті, розвиток гнучких та динамічних організаційних структур стає необхідним елементом успішної цифрової трансформації. Зміна корпоративної культури та впровадження гнучких методів управління дозволяє швидше реагувати на зміни та стимулює творчий підхід до вирішення проблем.

Усі ці аспекти об'єднуються в стратегії, які враховують комплексність впровадження технологічних рішень та культурних змін. Успішна цифрова трансформація вимагає не лише розуміння новітніх технологій, але й здатності організації адаптуватися, навчатися та інноваційно мислити у світлі постійних технологічних змін.

Ці стратегії спільно визначають напрямки, якими організація повинна рухатися для успішної адаптації до нових цифрових викликів та використання переваг цифрових технологій.

Цифрова трансформація, хоча і надає безліч переваг, постає перед численними викликами, які вимагають комплексного та осмисленого підходу. В таблиці нижче представлені основні виклики цифрової трансформації та стратегії їх вирішення. Досягнення успішної трансформації вимагає не лише технічних рішень, але й управлінської гнучкості, активної підтримки персоналу та вироблення стратегій щодо безпеки та співпраці.

Виклики цифрової трансформації та їх вирішення

Виклики Цифрової Трансформації	Вирішення
Безпека Даних: Збільшений обсяг цифрової інформації створює загрози для безпеки та конфіденційності.	Впровадження ефективних систем кібербезпеки, шифрування даних, регулярні аудити та навчання персоналу щодо безпеки.
Опір Персоналу: Недостатня підготовка та опір з боку персоналу можуть ускладнити впровадження нових технологій.	Проведення тренінгів та навчання персоналу, залучення їх до процесу та створення позитивного відношення до змін.
Технічні Перешкоди: Технічні складнощі при інтеграції нових технологій та платформ.	Здійснення попереднього аналізу інфраструктури, планування поетапної інтеграції та використання експертів для розробки та впровадження технічних рішень.
Неоднакові Стандарти та Легіслація: Різноманітність стандартів та нормативів у різних галузях та країнах.	Активна співпраця зі стандартизаційними організаціями, вивчення та дотримання відповідних законодавчих норм.
Недостатня Гнучкість Організації: Традиційні бізнес-моделі та організації ускладнюють впровадження нових ідей.	Зміна корпоративної культури, впровадження гнучких методів управління та створення умов для інноваційного мислення.
Співпраця та Екосистема: Потреба в ефективній співпраці зі стартапами та іншими гравцями в екосистемі.	Розвиток стратегічних партнерств, участь у цифрових екосистемах та активна співпраця з інноваційними компаніями.

Аналіз таблиці свідчить про те, що вирішення викликів цифрової трансформації вимагає інтегрованого підходу, що об'єднує технічні, організаційні та культурні аспекти. Запровадження ефективних стратегій безпеки даних, підвищення цифрової грамотності персоналу, гнучкі зміни в організаційній структурі та активна співпраця в екосистемі стають ключовими чинниками успішної трансформації. Необхідно постійно вдосконалювати та адаптувати стратегії, оскільки динамічний характер цифрового середовища вимагає постійного вдосконалення та гнучкості з боку організацій.

Аналіз прикладів успішної цифрової трансформації на прикладі великих компаній свідчить про те, що здатність адаптуватися до технологічних змін та інновацій стає ключовим чинником конкурентоспроможності. Ці організації не лише впроваджують нові технології, а й перетворюють свої бізнес-моделі та стратегії у відповідь на змінні умови ринку та споживацькі потреби.

Таблиця 2

Приклади успішної цифрової трансформації підприємств

Підприємство	Галузь	Опис Трансформації	Важливі Уроки
Amazon	Електронна комерція	Перехід від онлайн-книгарні до всесвітнього гіганта електронної комерції з широким асортиментом товарів та хмарними послугами.	Реалізація стратегії поступового розширення та фокусу на клієнтському досвіді.
Tesla	Автомобільна промисловість	Впровадження електромобільності та автономних технологій, що змінило сприйняття автомобільної індустрії.	Постійна інноваційна робота та готовність до ризику у впровадженні новаторських технологій.
Netflix	Розважальна індустрія	Перехід від відеопрокату до стрімінгової платформи, враховуючи зміни у споживацькому способі перегляду відео.	Важливість адаптації до змін у споживацькому підході та інвестицій у високоякісний контент.
Microsoft	ІТ та технології	Перехід від постачальника програмного забезпечення до компанії, що пропонує хмарні послуги та штучний інтелект.	Активна адаптація до технологічних тенденцій та взаємодія з екосистемою для створення комплексних рішень.
Alibaba Group	Електронна комерція	Використання технологій для створення найбільшої онлайн-торгової платформи та побудова цифрового екосистемного бізнесу.	Спрошення взаємодії між бізнесами та споживачами за допомогою інтернет-технологій та великий фокус на інноваціях.

Успішні випадки цифрової трансформації підкреслюють важливість гнучкості, інновацій та стратегічного мислення. Організації, які визначають та впроваджують ефективні стратегії відповіді на виклики цифрової ери, мають шанс не тільки вижити в конкурентному середовищі, але й забезпечити стабільний та успішний розвиток. Уроки від таких компаній включають в себе активну взаємодію зі змінами, підтримку інновацій, важливість залучення спільноти та постійне прагнення до удосконалення для задоволення потреб сучасного ринку.

В організаціях, які прагнуть успішно адаптуватися до вимог цифрової ери, кілька ключових рекомендацій вирізняються. Спочатку, важливо провести глибокий аналіз потреб та мети цифрової трансформації, щоб визначити стратегічні цілі. Затим слід активно інвестувати в навчання персоналу, щоб забезпечити їх готовність до використання нових технологій.

Гнучкість та агільність повинні стати неот'ємною частиною організаційної культури, дозволяючи ефективно реагувати на зміни та впроваджувати нововведення. Крім того, ставиться акцент на створенні інноваційного середовища, де кожен працівник може внести свій внесок.

Особлива увага має бути приділена кібербезпеці, з впровадженням стратегій захисту даних та систем. Рекомендується шукати можливості партнерства та співпраці з технологічними партнерами, щоб забезпечити доступ до передових рішень.

Стартування з малих пілотних проєктів може допомогти виявити потенційні проблеми та оптимізувати стратегію перед розгортанням на широкому масштабі. Залучення вищого керівництва є ключовим чинником успішної цифрової трансформації, а регулярний моніторинг та оцінка прогресу дозволять своєчасно коригувати стратегію.

Важливо встановлювати ефективний двосторонній діалог зі співробітниками та іншими зацікавленими сторонами, пояснювати зміни та забезпечувати підтримку. Такий підхід сприяє побудові відкритого та довірливого взаємодіалогу всередині організації.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

З аналізу успішних та неуспішних досвідів підприємств випливає, що ефективна цифрова трансформація вимагає не лише технологічних інновацій, але й стратегічного підходу та організаційної гнучкості.

Зазначено, що визначення чітких метрик успіху та встановлення конкретних цілей є важливим етапом впровадження цифрових стратегій. Водночас, наголошено на важливості залучення всіх рівнів персоналу та навчання їх новим технологіям для успішної інтеграції та використання цифрових інструментів.

Виявлено, що вирішення викликів цифрової трансформації, таких як кібербезпека та зміни корпоративної культури, є критичним для успішного переходу підприємства до нового цифрового бізнес-середовища. Успішні приклади підприємств підкреслюють важливість постійної адаптації до змін для забезпечення конкурентоспроможності.

Виходячи із проведених досліджень, стаття надає цінні рекомендації для організацій, які прагнуть успішно адаптуватися до вимог цифрової ери. Зокрема, визначено важливість інвестування в навчання персоналу, планування довгострокових стратегій та активної участі керівництва у впровадженні цифрових ініціатив.

References

1. Akhmadeev R. G., Kosov M. E., Bykanova O. A., Turishcheva T. B. Development of venture financing to ensure economic security of a country. Proceedings of the 32nd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2018 – Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth, 2020. 51–56.
2. Singareddy R. R. R., Ranjan P., Balamurugan A., Shabana C. Financial inclusion remodeling: Including the excluded masses. Space and Culture, India, 2019. No 6(5). 178–188.
3. Vasilev V. L., Gapsalamov A. R., Akhmetshin E., Bochkareva T., Yumashev A., Anisimova T. Digitalization peculiarities of organizations: a case study. Entrepreneurship and Sustainability, 2020. Issues 7. Pp. 3173–3190.
4. Unruh G., Kiron D. Digital Transformation On Purpose. MIT Sloan Management Review, 6th November 2017. URL: <https://sloanreview.mit.edu/article/digital-transformation-on-purpose>.
5. Brennen J. S., Kreiss D. «Digitalization» in Jensen K. B., Rothembuhler E. W., Pooley J. D. and Craig R. T. (Eds). The International encyclopedia of communication theory and philosophy, Wiley-Blackwell, Chinchester, 2016. Pp. 55–566.
6. Kumarasinghe W., Athambawa H. The Impact Of Digitalization On Business Models With Special Reference To Management Accounting In Small And Medium Enterprises In Colombo District. International Journal of Scientific & Technology Research. 2020. No 9. Pp. 6654–6665.
7. Shoakhmedova N. X., Khashimova D. P., Belalova G. A. Digitalization of the economy during a pandemic: accelerating the pace of development. Journal of Critical Reviews. 2020. No7 (15). Pp. 2491–2498.
8. Shalmo D., Christopher A., Williams L. B. Digital transformation of bussines models – best practice, enablers and roadmap. International Journal of Innovation Management. 2017. Vol. 21(08). Pp. 1–17.
9. Digital business models for Industrie 4.0. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy (BMWi). Public Relations Division. Berlin. 2019. URL: https://www.bmwi.de/Redaktion/EN/Publikationen/Industry/digital-business-models-industry-4-0.pdf?__blob=publicationFile&v=3
10. Givi BEDIANASHVILI, Hanna ZHOSAN, Sergiy LAVRENKO Modern digitalization trends of Georgia and Ukraine. Published in Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development", Vol. 22 ISSUE 3, 2022 <https://managementjournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/current>
11. Olha Garafonova, Hanna Zhosan, Viktoriia Marhasova, Nataliia Tkalenko, Kateryna Trukhachova Matrix method of competitive analysis of the results of economic activity of hospitality enterprises in the conditions of strategization and digital transformation. "Management theory and studies for rural business and infrastructure development" Volume43 Issue2 Page237-248" 2021 <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsr/article/view/2355>